

IN MEDIO POLONIAE BARBARICAE. Agnieszka Urbaniak in memoriam

(red. J. Andrzejowski)

Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica

Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego

Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie

Warszawa 2014

242 s.; 30 cm.

ISSN 1644-8774

ISBN 978-83-927585-7-0 (Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica)

ISBN 978-83-61376-22-4 (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego)

W 1998 roku dobiegała końca realizacja pierwszego projektu opracowania i publikacji wielkich cmentarzysk z okresu przedrzymskiego i rzymskiego z terenu Polski, które od początku ukazywały się pod szyldem Monumenta Archaeologica Barbarica. Agnieszka kończyła wówczas studia... Kilka lat później współpraca naukowców zaangażowanych w to rozwijające się ciągle przedsięwzięcie zyskała nową jakość – patronat nad kolejnymi podobnymi projektami objęła powołana w 2006 roku Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica. Agnieszka, wówczas już

doktor nauk humanistycznych, była od początku współpracownicą Fundacji, a pięć lat później weszła do jej zarządu. Seria wydawnicza Monumenta Archaeologica Barbarica zyskała w 2002 roku serię oboczną (Series Gemina), w której to chcieliśmy publikować materiały i studia niemieszczące się w kanonie przyjętym dla serii głównej, ale odpowiadające jej głównym założeniom naukowym i edytorskim. Tomem pierwszym uczciliśmy jubileusz Profesora Zenona Woźniaka, inicjatora Monumentów... i prezesa Komitetu Wydawniczego. Tom drugi, którego Agnieszka była główną redaktorką, ofiarowaliśmy w dniu jubileuszu Profesor Magdalenie Mączyńskiej, jednej z założycielek Fundacji. Tom trzeci poświęcamy pamięci doktor Agnieszki Urbaniak.

SPIS TREŚCI / CONTENTS / INHALTSVERZEICHNIS

Od Redakcji / Vorwort der Redaktion 9

Bibliografia prac Agnieszki URBANIAK 11

Magdalena MĄCZYŃSKA, Dr Agnieszka Urbaniak (1974–2013) 15

* * *

Jacek ANDRZEJOWSKI, Ze studiów nad związkami przeworsko-wielbarskimi na wschodnim Mazowszu – cmentarzysko w Wyszku nad Bugiem 19

Studien zum Verhältnis von Przeworsk- und Wielbark-Kultur in Ostmasowien – das Gräberfeld von Wyszków am Bug 42

Adam CIEŚLIŃSKI, System informacji geograficznej (GIS) dla cmentarzyska kultury wielbarskiej w Babim Dole-Borczu, pow. kartuski 45

Die Anwendung des Geografischen Informationssystems (GIS) im Falle des Wielbark-Gräberfeldes von Babi Dół-Borcz, Kr. Kartuszy 63

Katarzyna CZARNECKA, Pochwa z ażurową okładziną z Witaszewic – szczególnie import ze środkowej Polski 65

Eine Schwertscheide mit durchbrochen gearbeiteter Auflage von Witaszewice – ein besonderes Importstück aus Zentralpolen 77

Grzegorz DOMAŃSKI, Cmentarzysko w Nowym Raduszczu 79
Das Gräberfeld von Nowy Raduszc 89

Przemysław HARASIM, Rzadkie metody rytualnego niszczenia militariów kultury oksywskiej 91
Seltene Formen ritueller Beschädigung von Militaria der Oksywie-Kultur 98

Ireneusz JAKUBCZYK, Wokół zapinki typu A.158 ze Złotej, pow. sandomierski 99
Zu einer Fibel A.158 von Złota, Kr. Sandomierz 108

Andrzej KOKOWSKI, Nieznane stanowisko kultury wielbarskiej ze Strużnicy, pow. złotowski 109
Ein unbekannter Fundplatz der Wielbark-Kultur bei Strużnica, Kr. Złotów 114

Henryk MACHAJEWSKI, Zagroda na osadzie ludności kultury przeworskiej w miejscowości Konotopa, pow. warszawski-zachodni 115
Ein Gehöft in einer Siedlung der Przeworsk-Kultur von Konotopa, Kr. Warszawa-Zachód 124

Renata MADYDA-LEGUTKO, Judyta RODZIŃSKA-NOWAK, Joanna ZAGÓRSKA-TELEGA, Ekscentryczna dama znad Liswarty. O pewnych aspektach zróżnicowania stroju kobiecego w środowisku kultury przeworskiej 125
Eine exzentrische Dame von der Liswarta. Zu einigen Aspekten der Unterschiede in der Frauentracht im Przeworsk-Milieu 134

Magdalena NATUNIEWICZ-SEKUŁA, Zniszczone cmentarzysko z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich w Szpondowie, pow. płoński, woj. mazowieckie 135
Ein zerstörtes Gräberfeld der vorrömischen Eisenzeit und der römischen Kaiserzeit von Szpondowo, Kr. Płońsk 150

Barbara NIEZABITOWSKA-WIŚNIEWSKA, Miniaturowe naczynka wykonane na kole z cmentarzysk kultury wielbarskiej w Ulowie na Roztoczu 163

Ein scheibengedrehtes Miniaturgefäß vom Wielbark-Gräberfeld von Ulów im Roztocze-Höhenzug 173

Wojciech NOWAKOWSKI, Zagadkowe cmentarzysko kurhanowe w Gorle, na wschodnich Mazurach 175

Ein rätselhaftes Hügelgräberfeld von Gorlo in Ostmasuren 188

Radosław PROCHOWICZ, Naprawiane zapinki kapturkowe z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Szelkowie Nowym, pow. makowski 191

Reparierte Rollenkappenfibeln des Wielbark-Gräberfeldes von Szelków Nowy, Kr. Maków Mazowiecki 196

Jan SCHUSTER, Kolejne elementy mozaiki – nieznane zabytki z cmentarzyska z późnej starożytności w Skowarczu (d. Schönwarling) 197

Weitere Mosaiksteine – bislang unbekannte Funde von der frühgeschichtlichen Nekropole von Skowarcz (ehem. Schönwarling) 208

Kalina SKÓRA, Bransolety i dzieci. Kilka spostrzeżeń o ozdobach, dzieciństwie i obrządku pogrzebowym w kulturze wielbarskiej 211

Armringe und Kinder. Einige Beobachtungen zu Schmuck, Kindheit und Bestattungssitten in der Wielbark-Kultur 221

Anna STROBIN, Pochówek w kłodzie z zapinkami oczkowatymi serii pruskiej na cmentarzysku kultury wielbarskiej w Brzynie, pow. pucki 223

Eine Baumsargbestattung mit Augenfibeln der preußischen Nebenserie auf dem Gräberfeld der Wielbark-Kultur von Brzyno, Kr. Puck 232

* * *

Claus von CARNAP-BORNHEIM, Wojciech NOWAKOWSKI, Monumenta Archaeologica Barbarica – die Idee einer wissenschaftlichen Aufgabe und ihre Verwirklichung 233